

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2022-0634

(mr. M.E.J. Bracco Gartner, voorzitter, prof. dr. A. Buijs,
mr. dr. M.D.H. Nelemans, leden en mr. D.M.A. Gerdes, secretaris)

Klacht ontvangen op	22 oktober 2021
Ingediend door	De consument
Tegen	FlatexDEGIRO Bank AG, met haar bijkantoor flatexDEGIRO Bank Dutch Branch mede gevestigd te Amsterdam, verder te noemen DeGiro
Datum uitspraak	22 juli 2022
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

De consument wilde een pensioenrekening (met mogelijkheid van fiscale aftrek) openen, maar werd op de website van de financiële dienstverlener doorgeleid naar een ander type rekening. Ontoereikende informatie. Naar het oordeel van de commissie kan nu nog niet met zekerheid worden vastgesteld dat de consument schade heeft geleden.

1. Procedure

- 1.1 De commissie beslist volgens haar reglement en op basis van de ingediende documenten met bijlagen.
- 1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op basis van de stukken beslist.
- 1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. De uitspraak is daarom bindend.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consument heeft in 2020 de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Hij heeft eind 2020 via de link www.degiro.nl/pensioenrekening een rekening geopend bij DeGiro en daarop een bedrag van € 10.000,- gestort. De consument ging ervan uit dat de fiscus tot vijf jaar na de pensioengerechtigde leeftijd de mogelijkheid biedt een bedrag op een geblokkeerde pensioenrekening te storten, waarbij dit bedrag tot een bepaalde hoogte (de jaarruimte) aftrekbaar is van de inkomstenbelasting.
- 2.2 Bij het openen van de rekening kreeg de consument het 'Acceptatieformulier Beleggingsdiensten Particulieren – Custody' te zien en heeft hij zijn instemming daarmee bevestigd.

In dit formulier staat:

“Acceptatieformulier Beleggingsdiensten Particulieren – Custody

Overeenkomst Beleggingsdiensten

Door ondertekening (...) van dit Acceptatieformulier (...) komt de Overeenkomst Beleggingsdiensten tot stand. De Overeenkomst Beleggingsdiensten bestaat uit dit Acceptatieformulier Beleggingsdiensten en de Voorwaarden Beleggingsdiensten.

(...)

Execution Only

Clïënt bevestigt en accepteert dat DeGiro haar diensten biedt op basis van Execution Only en dus de opbouw en ontwikkeling van het Giraal Tegoed en de Orders van Clïënt niet toetst aan het vermogen of de beleggingsdoelstellingen (...) zodat uitsluitend Clïënt verantwoordelijk is voor de door Clïënt gekozen Orders en posities. (...)

- 2.3 In juli 2021 heeft DeGiro, in vervolg op een telefoongesprek, de consument gemaild dat zijn rekening bij DeGiro een reguliere beleggingsrekening was en dat het ook achteraf niet mogelijk was het door hem gestorte bedrag van € 10.000,- te behandelen als tegoed op een pensioenrekening. Reden daarvoor was, aldus DeGiro, dat zij geen pensioenrekeningen opent voor personen ouder dan 65 jaar.

- 2.4 Overgelegd zijn DeGiro's Additionele voorwaarden en informatie Lijfrenterekening. Daarin staat:

“(...) 1. Inleiding

In aanvulling op de Overeenkomst Beleggingsdiensten gebruikt DeGiro dit document (...) om met Clïënt afspraken te maken die het mogelijk maken (...) te beleggen conform de vereisten die gelden voor een Lijfrenterekening (...). (...)

2. Definities

"Lijfrenterekening": een spaar- of beleggingsrekening waarbij doordat daarop door het Nederlandse fiscale recht voorgeschreven eisen en beperkingen in acht zijn genomen, fiscaal voordeel kan worden behaald.

(...)

3. Contractuele relatie

3.1 Overeenkomst Beleggingsdiensten

Tussen Clïënt en DeGiro is ten aanzien van de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening de Overeenkomst Beleggingsdiensten van toepassing. Daarnaast (...) geldt voor de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening de Additionele voorwaarden en informatie Lijfrenterekening. (...)

(...)

4. Lijfrenterekening

4.1 Algemeen

De (...) Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is een Persoonlijke Pagina waarbinnen u op

fiscaal vriendelijke wijze kunt beleggen binnen de wettelijke regels die gelden voor Lijfrenterekeningen. Geld dat u stort op de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is vanaf dat moment geblokkeerd. Het opgebouwde vermogen dient u later te gebruiken voor de aankoop van een 'oudedagslijfrente' of 'nabestaandenlijfrente' of in termijnen aan uzelf uit te laten keren.

4.2 Uitstel van inkomstenbelasting

Het is bij een Lijfrenterekening mogelijk om de bedragen die u stort, voor de inkomstenbelasting van uw inkomen af te trekken. U mag dan per jaar niet meer storten dan uw jaarruimte en/of uw reserveringsruimte. Wanneer u hiervan gebruik maakt (...) moet er wel later, wanneer u het geld weer opneemt of uit laat keren inkomstenbelasting over de uitbetaalde bedragen worden voldaan. Op deze wijze is het mogelijk om het betalen van inkomstenbelasting uit te stellen (...).

4.3 Jaarruimte

Jaarruimte is het maximale bedrag dat u als u in een bepaald jaar niet voldoende pensioen hebt opgebouwd (...) als lijfrente storting mag aftrekken van uw inkomen (...). U mag een lijfrente storting alleen aftrekken in het jaar dat u het (...) bedrag naar uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening heeft overgemaakt. U moet in dat jaar voldoende jaarruimte en/of reserveringsruimte hebben. (...)

4.4 Reserveringsruimte

Reserveringsruimte is de optelsom van niet gebruikte jaarruimten van de afgelopen zeven jaar. Ook voor reserveringsruimte geldt dat het gestorte bedrag alleen mag worden afgetrokken in het jaar dat u dit bedrag naar uw Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening heeft overgemaakt. (...)

4.8 Uitgezonderd van box 3

De bedragen die u stort op een Lijfrenterekening en het daarop behaalde rendement, worden niet meegeteld voor de berekening van uw vermogen in box 3.

(...)

6. Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening

6.1 Beleggen

(...) De DeGiro Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening is een Lijfrenterekening waarop u op basis van Execution Only kunt beleggen (...).

6.2 Profiel Custody

Omdat het Giraal Tegoed op de Persoonlijke Pagina Lijfrenterekening in de regel voor een langere termijn zal worden belegd, is (...) standaard Profiel Custody van toepassing (...).

(...)”

De klacht en vordering

- 2.5 De consument vordert dat DeGiro wordt veroordeeld tot vergoeding van schade begroot op € 4.950,-. De vordering berust op de stelling dat DeGiro zonder zijn medeweten de pensioenrekening heeft omgezet in een reguliere beleggingsrekening, waardoor hij in zijn belastingaangifte over 2020 een deel van de jaarruimte van € 10.000,- (behorend bij producten zoals een pensioenrekening) niet als aftrekpost kon opvoeren.

Het verweer

- 2.6 DeGiro heeft verweer gevoerd. Voor zover nodig zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

- 3.1 In deze zaak gaat het om de vraag of DeGiro, bij het openen van de pensioenrekening, de consument voldoende heeft geïnformeerd over haar acceptatiebeleid voor pensioenrekeningen. Zo nee, dan rijst de vraag of er is schade is ontstaan die moet worden vergoed.
- 3.2 Naar het oordeel van de commissie heeft DeGiro de consument ontoereikend geïnformeerd. De consument heeft immers, met het oog op fiscale aftrek, eind december 2020 de rekening geopend door op DeGiro's website op de link voor een pensioenrekening te klikken. Daardoor heeft hij erop mogen vertrouwen dat hij een pensioenrekening opende. Het verweer van DeGiro – dat de consument na het invullen van zijn leeftijd werd doorgelinkt naar een 'custody account' en dat hij in het acceptatieformulier (zie 2.2 hiervoor) had kunnen zien dat het een custody account in plaats van een pensioenrekening betrof – miskent het feit dat de consument de rekening via de link voor een pensioenrekening heeft geopend. Een consument die via een dergelijke link een rekening opent hoeft er niet op bedacht te zijn dat een ander type rekening wordt geopend. Dat geldt des te meer omdat het acceptatieformulier alleen in algemene bewoordingen beschrijft wat beleggingsdienstverlening inhoudt. Bovendien wordt in de voorwaarden voor een lijfrenterekening – waarbij wél fiscale aftrek mogelijk is – evengoed naar de Overeenkomst Beleggingsdiensten van DeGiro verwezen (zie 2.4 hiervoor, artikel 1 en 3.1 van de voorwaarden). Onder deze omstandigheden had DeGiro, bij het openen van de rekening, in voldoende duidelijke bewoordingen aan de consument behoren mede te delen dat hij wegens de door DeGiro gehanteerde leeftijdsgrens geen pensioenrekening kon openen en dat in plaats daarvan een gewoon custody account werd geopend. Het is echter niet gebleken dat DeGiro die mededeling aan de consument heeft gedaan.
- 3.3 De volgende vraag is of door dit tekortschieten schade is ontstaan. DeGiro voert aan dat de consument niet aantoont dat hij onder het belastingtarief van 49,5% valt.

Dit verweer wordt verworpen; de consument heeft immers zijn belastingaangifte over 2020 overgelegd, waaruit blijkt dat een deel van zijn inkomen (€ 22.636,-) onder het tarief van 49,5% valt. Verder voert DeGiro aan dat in de uitkeringsfase alsnog ten minste 19,2% inkomstenbelasting wordt geheven. Dit laatste verweer slaagt wel; de consument stelt weliswaar dat de belasting in de uitkeringsfase niets te maken heeft met het mislopen van aftrek, maar met dit betoog wordt miskend dat bij de schadebegroting zowel de voordelen (fiscale aftrek) als de nadelen (belasting in de uitkeringsfase) moeten worden meegerekend die de consument zou hebben gehad als in 2020 de beoogde pensioenrekening voor hem zou zijn geopend.

- 3.4 Volgens DeGiro ontbreekt het ook om een andere reden aan schade: zij wijst op de mogelijkheid van ‘reserveringsruimte’. Dit houdt in dat de in een jaar niet benutte jaarruimte alsnog van de inkomstenbelasting mag worden afgetrokken in de zeven jaar daarna. DeGiro leidt daaruit af dat het voor de consument mogelijk moet zijn in de komende jaren alsnog het bedrag van € 10.000,- in aftrek te brengen van de belasting. Tegen dit laatste brengt de consument in dat de maximale reserveringsruimte in 2021 met ongeveer € 10.000,- is verlaagd en daardoor nog slechts € 14.875,- bedraagt en dat hij de reserveringsruimte over 2021 al geheel heeft gebruikt door een bedrag van € 14.785 te storten op een ‘Aanvullend Pensioen Sparen’-rekening bij een andere financiële instelling. In verband met dit laatste verwijst hij naar een meegestuurd rekeningafschrift.
- 3.5 De commissie overweegt als volgt. Met het in 3.4 samengevatte betoog heeft de consument voldoende aannemelijk gemaakt (a) dat hij de kans is misgelopen het bedrag van € 10.000,- te benutten voor aftrek over 2020 en (b) dat hij de reserveringsruimte over 2021 al helemaal heeft gebruikt in een andere pensioenvoorziening. Daarmee is echter niet uitgesloten dat hij in de jaren ná 2021 alsnog het bedrag van € 10.000,- in aftrek zal kunnen brengen, namelijk door (a) dit bedrag over te boeken naar een pensioenvoorziening die wel de gewenste mogelijkheid van aftrek biedt en (b) door gebruik te maken van de in dat jaar geldende maximale reserveringsruimte. Met andere woorden, dat de consument schade heeft geleden kan nu nog niet met zekerheid worden vastgesteld. De vordering zal daarom worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen twee weken na verzending van de uitspraak kunt u verzoeken vergissingen zoals schrijf- of rekenfouten of een verkeerde naam of datum te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld.

Binnen een maand na verzending kunt u verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie staat in artikel 40 reglement.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl